

РЕШЕНИЕ

№ 1239

гр. София, 08.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 106-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВ Т. ПЕТРОВ

при участието на секретаря ПАВЕЛ АЛЪ. БОЖИНОВ
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВ Т. ПЕТРОВ Административно наказателно дело № 20211110207680 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 59 - 63 ЗАНН.

Образувано е по жалба от М. ОРЛ. Л., ЕГН ***** срещу наказателно постановление № 1/29.03.2021 г., издадено от Т. А. Т. – главен инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет /ИВСС/, с което на основание чл. 408а, ал. 2 от Закона за съдебната власт /ЗСВ, обн. в ДВ бр. 64 от 07.08.2007 г./ му е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 400,00 /четиристотин/ лева за нарушение на чл. 175в, ал. 1, т. 4 във вр. с чл. 175а, ал. 1, т. 1 ЗСВ.

В депозираната жалба са инвокирани оплаквания за допуснати съществени процесуални нарушения в предходната фаза на административнонаказателното производство, изводими от липсата на компетентност на наказващия орган и непредявяване на съставения АУАН, довели до ограничаване правото на защита на привлеченото към отговорност лице. Отправена е молба за цялостна отмяна на атакувания санкционен акт като незаконосъобразен. Претендират се разноси.

В съдебното заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява и не изпраща представител, който да изрази становище по фактите и приложимия по делото закон.

Въззиваемата страна, редовно призована, представлява се от юрк. Б. В., с пълномощно по делото, която оспорва жалбата и пледира за пълна доказаност на вмененото административно нарушение, в каквато насока изтъква конкретни аргументи. В допълнение са представени и писмени бележки. Претендира се присъждането на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Софийски районен съд, като разгледа жалбата и изложените в нея твърдения и след като се запозна със събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните по реда на чл. 14, чл. 18 и чл. 107, ал. 5 НПК, намира за установено следното:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимирано лице и съдържа всички изискуеми реквизити обуславящи нейната редовност, което предпоставя пораждането на предвидения в закона суспензивен и деволутивен ефект, а разгледана по същество се явява **ОСНОВАТЕЛНА**.

ОТ ФАКТИЧЕСКА СТРАНА:

С акт за установяване на административно нарушение № 1/14.01.2021 г., съставен от Н. Д. Ж. – експерт в специализираната администрация на ИВСС и в присъствието на М. Б. Я. и А. Й. А. – свидетели при съставянето на акта е констатирано, че жалбоподателят Л. не е подал в ИВСС декларация за имущество и интереси по чл. 175а, ал. 1, т. 1 ЗСВ в законоустановения едномесечен срок от изтичането на една година от изгубване на качеството, което е основание за деклариране, а именно от 17.09.2019 г. – датата, считано от която е бил освободен от заеманата длъжност „съдия“ в Софийски районен съд на основание чл. 165, ал. 1, т. 2 ЗСВ, съгласно решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет по т. 22 от протокол № 29 от заседание, проведено на 17.09.2019 г. Срокът за подаване на процесната декларация е изтекъл на 19.10.2020 г. /първият последващ присъствен ден/, като такава не е била депозирана и към момента

на изготвянето на АУАН.

В акта е отразено, че с демонстрираното бездействие на 20.10.2020 г. в гр. София е била нарушена разпоредбата на чл. 175в, ал. 1, т. 4 във вр. с чл. 175а, ал. 1, т. 1 ЗСВ. Същият е съставен при условията на чл. 40, ал. 2 ЗАНН, като препис е връчен на въззивника Л. по месторабота чрез служители на Столична община, при условията на отказ, което обстоятелство е удостоверено с подписите на двама свидетели.

Въз основа на горепосочения акт е издадено атакуваното наказателно постановление № 1/29.03.2021 г. от Т. А. Т. – главен инспектор на ИВСС, с което на основание чл. 408а, ал. 2 ЗСВ, при цялостно възпроизвеждане на фактическите констатации от акта, на жалбоподателя Л. е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 400,00 /четиристотин/ лева за нарушение на чл. 175в, ал. 1, т. 4 във вр. с чл. 175а, ал. 1, т. 1 ЗСВ.

Препис от НП е връчен лично на въззивника Л. на 05.05.2021 г., видно от приложената по делото разписка, като жалбата, инициирала производството пред настоящата съдебна инстанция е депозирана в законоустановения 7-дневен срок в регистратурата на СРС на 12.05.2021 г., видно от поставения печат върху същата.

ОТ ПРАВНА СТРАНА:

Административнонаказателното производство е строго формален процес, тъй като чрез него се засягат правата и интересите на физическите и юридически лица в по-голяма степен. Предвиденият в ЗАНН съдебен контрол върху издадените от административните органи наказателни постановления е за законосъобразност. От тази гледна точка съдът не е обвързан нито от твърденията на жалбоподателя, нито от фактическите констатации в акта или в наказателното постановление /арг. чл. 84 ЗАНН във вр. чл. 14, ал. 2 НПК и т. 7 от Постановление № 10 от 28.09.1973 г. на Пленума на ВС /, а е длъжен служебно да издири обективната истина и приложимия по делото закон. В тази връзка на контрол подлежи и самият АУАН по отношение на неговите функции – констатираща, обвинителна и сезираща.

В настоящия случай атакуваното наказателно постановление следва

да бъде отменено на формално основание, поради наличието на допуснато съществено процесуално нарушение от категорията на абсолютните, довело закономерно до накърняване правото на защита на жалбоподателя Л..

Напълно резонни са възраженията в жалбата, касателно липсата на компетентност на наказващия орган. От приобщените по делото писмени доказателства се изяснява, че издателят на оспореното НП – Т. А. Т. е избрана на 02.04.2015 г. за главен инспектор в ИВСС, на основание чл. 84, т. 8, чл. 86, ал. 1 и чл. 132а, ал. 2 от Конституцията на Република България /КРБ/ и чл. 42, ал. 1 и чл. 46 ЗСВ, с решение на 43-то Народно събрание и е встъпила в длъжност на 09.04.2015 г. Както уместно отбелязва привлеченото към административнонаказателна отговорност лице, мандатът на главния инспектор на ИВСС е петгодишен, който извод произтича от изричния нормативен регламент на чл. 132а, ал. 2 КРБ, като в процесния случай същият е изтекъл на 02.04.2020 г., имайки предвид, че неговото начало не е обусловено от момента на встъпване в длъжност. При това положение е повече от очевидно, че към датата на издаване на НП – 29.03.2021 г. лицето Т. А. Т. не е притежавала посоченото длъжностно качество, респективно не е разполагала с властнически правомощия да санкционира въззивника Л., досежно твърдяното административно нарушение.

В решение № 13 от 15.12.2010 г. по к. д. № 12/2010 г. на Конституционния съд на Република България, докладчик-съдия Ц. Ц. /обн. в ДВ бр. 102/2010 г./ е подчертано недвусмислено, че мандатът е институт на публичното право, който се определя като *„особена публична служба в интерес и в полза на обществото за определен срок“*. В посочения акт е дадено задължително тълкуване на Конституцията, макар и по различен повод, като е прието, че по отношение на Инспектората към Висшия съдебен съвет в чл. 132а, ал. 10 КРБ уредбата относно условията и реда за избиране и освобождаване на главния инспектор и инспекторите е предоставена изцяло на обикновения законодател, с изключение на срока на техния мандат, чиято продължителност е конституционно регламентирана. Въпросите относно избирането и освобождаването на обсъдената категория длъжностни лица са уредени в ЗСВ, както следва: Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2012 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) Народното събрание избира главен инспектор и инспектори не по-рано от 6 месеца и не по-късно

от два месеца преди изтичането на техния мандат; Чл. 48. (1) **Главният инспектор и инспекторите се освобождават от длъжност преди изтичането на мандата им** при: 1. подаване на оставка; 2. влизане в сила на съдебен акт за извършено престъпление; 3. (изм. - ДВ, бр. 33 от 2009 г.) трайна фактическа невъзможност да изпълняват задълженията си за повече от една година; 4. лишаване от право да упражняват юридическа професия или дейност; 5. тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения, както и действия, които накърняват престижа на съдебната власт; 6. неизпълнение на задължението по [чл. 47, ал. 2](#); 7. (нова – ДВ, бр. 62 от 2016 г., в сила от 9.08.2016 г.) влизане в сила на решение за установяване на конфликт на интереси.; Чл. 49. (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2019 г.) При освобождаване на основание чл. 48, ал. 1 на главния инспектор или на инспектор Народното събрание избира **нов главен инспектор с мандат по чл. 132а, ал. 2 от Конституцията** или инспектор с мандат по [чл. 132а, ал. 3 от Конституцията](#). От анализа на цитираната нормативна уредба се налага несъмнен извод, че правомощията на главния инспектор и инспекторите се прекратяват ex lege т.е. по силата на закона с изтичането на срока на техния мандат или пък предсрочно, при изчерпателно изброените хипотези на чл. 48, ал. 1 ЗСВ, при които се провежда нов избор, поставящ началото на нов мандат. И в двата случая обаче не е предвидена правна възможност за изричното или имплицитно продължаване на срока на мандатите, като именно от момента на прекратяването /в широк смисъл/ се поражда и правото им по чл. 50, ал. 1 ЗСВ - **при изтичане на мандата или при предсрочното му прекратяване** на основание чл. 48, ал. 1, т. 1 главният инспектор и инспекторите, подали молба до съответната колегия на Висшия съдебен съвет **в 14-дневен срок от деня на изтичане или предсрочно прекратяване на мандата**, могат да бъдат възстановени на длъжност с една степен по-висока от заеманата преди избора. Този подход на нормотвореца не е самоцелен и намира пълна подкрепа в разбирането, че „...уредждането на мандатите е съобразно съвременните демократични принципи на изграждане и осъществяване на държавната власт. Изключена е безсрочността при упражняване на власт и това е завоевание на демократичната държава. В крайна сметка всяка власт произтича от суверена и е израз на народовластие. Безсрочността е негово отрицание“ /вж. т. 2.1. от цитираното решение на КС на РБ/.

Съгласно чл. 1, ал. 2 от върховния закон на Република България цялата държавна власт произтича от народа, като видно от ал. 3 – никоя част от народа, политическа партия или друга организация, държавна институция или *отделна личност не може да си присвоява осъществяването на народния суверенитет*. Народът е този, който пряко или опосредено чрез свои легитимни избраници учредява държавната власт и предоставя на определени физически лица упражняването ѝ за предварително фиксиран срок. Формата на управление и на държавно устройство в страната, установените демократични ценности и гражданското общество предполагат нулева конституционна търпимост спрямо безсрочното изпълнение на функциите на държавен орган от дадена личност, независимо от привидно правомерните подбуди за обезпечаване пълнотата на неговия персонален състав и осигуряването на „приемственост“. Подобно погрешно и противоконституционно разбиране, манифестирано от издателя на оспореното НП Т. А. Т. в значителен времеви период, тангира с недопустима узурпация на властническите правомощия на фигурата на главния инспектор на ИВСС и противоречи на мандатността като основен принцип за функционирането на публичните власти, тяхното разделение и държавността.

В контекста на изложените базисни разсъждения, този съдебен състав категорично не приема трактовката на процесуалния представител на въззиваемата страна в представените по делото писмени бележки, че „липсва акт, въз основа на който избраната за главен инспектор на ИВСС, г-жа Т. Т. да е освободена от заеманата длъжност“, както и че продължавайки да изпълнява тези функции „се гарантират последователност и приемственост в държавните органи и тяхната дейност“. Както беше отбелязано, конституционно установеният мандат на главния инспектор и инспекторите при ИВСС не може да бъде продължен и правомощията им се прекратяват с неговото изтичане, без да е необходим изричен акт на Народното събрание /апропо, на съда не е известно предходният главен инспектор на ИВСС А. К. да е била освободена с нарочен акт на Парламента/, тъй като същият е предвиден в обществен интерес, защитава демокрацията и устоите на правовата държава, предотвратява трансформацията на държавната власт в диктатура и не на последно място – представлява своеобразна гаранция за независимост на държавния орган при осъществяване на предоставените му функции. Доводи за противното не могат да се изведат и от демонстрацията

правен нихилизъм от върховния законодателен орган в страната, който е абдикирал в продължителен период от време от вменените му с Конституцията задължения за рекрутиране на състава на ИВСС и чиято пасивност предизвиква конституционна криза, досежно невъзможността посоченият държавен орган да функционира в съответствие със закона. В този ред на мисли, ако тезата на юрк. В. условно бъде приета за правилна, то за да се обезпечи последователност, приемственост и непрекъснатост в дейността на ИВСС, това би означавало да се допусне главният инспектор и инспекторите да продължат мълчаливо да изпълняват функциите си и при евентуално предсрочно прекратяване на мандатите им при условията на чл. 48, ал. 1, т. 2, 4 и 5 ЗСВ - влизане в сила на съдебен акт за извършено престъпление, лишаване от право да упражняват юридическа професия или дейност или тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения, както и действия, които накърняват престижа на съдебната власт, до избирането на нови такива, а това е правен абсурд. Сериозна житейска и юридически обоснована критика по отношение на установената „дългогодишна законодателна практика, основана не на Конституцията, а на нейното погрешно прилагане, наричана накратко с думата „приемственост“ се съдържа и в **особеното мнение на конституционния съдия Р. Я. по решение № 1 от 07.03.2006 г. по к. д. № 8/2005 г. на Конституционния съд на Република България** /обн. в ДВ бр. 23/2006 г./: „Самолюбивият интерес, присъщ на човека на власт, е да дава предимство на собственото си желание за значимост и по правило е склонен да залага делото в името на властта. След време „тя става цел на естествените му егоистични импулси“. В крайна сметка човешкият опит е показал, че трайното упражняване на власт от едно лице може да има за последица постигането и на негативни резултати. Тези в общи линии са основанията Конституцията да определя различни по време периоди от време, през които властта може да бъде упражнявана от едно лице. Като най-сериозна гаранция срещу поменатите негативни тенденции животът е показал, че това е подмяната... За илюстрация: след изтичане на конституционния срок...същите лица...упражняват същите правомощия в пълен обем...На това състояние на нещата се поставя етикетът „изпълняващ длъжността до встъпване в длъжност на новоназначения“. Тази практика не представлява нищо друго освен убедителен пример, как се

напуска съдържателният аспект на понятието „конституционен срок“ и напълно се игнорира съдържанието му. “

Липсата на компетентност, независимо от нейните разновидности – материална, персонална, териториална или по време, представлява хипотеза, граничеща с недопустим административен произвол. Органите на държавната власт могат да упражняват функциите си дотолкова, доколкото това е предвидено в съответния нормативен акт. Напускайки тези рамки, действията им се окачествяват като незаконосъобразни и представляват неправомерно вмешателство в чужда правна сфера.

Визираният драстичен процесуален порок представлява самостоятелно основание за отмяна на атакуваното наказателно постановление, а това не налага аналитичното обсъждане на доказателствените материали и последващата преценка по същество дали твърдяното административно нарушение е налице. Така издаденото НП не могло да установи факта на извършеното деяние и неговото авторство, респективно да доведе до законосъобразното ангажиране на административнонаказателната отговорност на въззивника, чието санкциониране представлява недопустима държавна принуда от страна лице, не разполагащо с властнически правомощия, поради изтеклия му мандат като главен инспектор на ИВСС и което на практика съзнателно, самоволно и целенасочено извършва действия, попадащи в кръга на посочената служба, без да има право да я заема, считано от 02.04.2020 г.

С оглед изискването за прецизност, съдът намира за необходимо да отбележи, че не споделя оплакването в жалбата за нарушаване на разпоредбата на чл. 40, ал. 2 ЗАНН, тъй като въззивникът Л. е бил редовно призован за съставянето на акта и не се явил, а впоследствие е отказал предявяване на възведеното „административно обвинение“, което обстоятелство е удостоверено с подписите на двама свидетели.

Съдът констатира, съобразно изложените фактически и правни доводи, че така протеклата фаза на административнонаказателното производство по установяване на административно нарушение и по налагане на административно наказание е опорочена, поради допуснатото съществено процесуално нарушение от категорията на абсолютните, довело закономерно до ограничаване правото на защита на жалбоподателя.

Ето защо, съдът намира, че така издаденото наказателно постановление следва да бъде отменено изцяло като незаконосъобразно, а това обстоятелство обезпредметява обсъждането на останалите релевиращи от страните доводи, досежно неговата правилност.

Неоснователно е искането в жалбата за присъждане на разноски, доколкото по делото не са представени доказателства за реалното им извършване.

На основание чл. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, съдът е нормативно задължен да разясни на жалбоподателя Л., че разполага със субективно право да претендира обезщетение от ИВСС за евентуално претърпените от упражнената спрямо него репресия имуществени и/или неимуществени вреди, след влизане в сила на решението на въззивния съд.

В заключение, настоящият съдебен състав намира за необходимо да отбележи, че не би могъл да се превърне в безмълвен констататор на наличните по делото фактически данни за евентуално престъпно посегателство по чл. 274, ал. 1 НК – *„Който самоволно извърши действие, което спада в кръга на службата на длъжностно лице, която той не заема...се наказва с....“*, поради което препис от НП и от настоящото решение следва да се изпратят на Софийска районна прокуратура с оглед извършването на суверенна преценка за осъществен състав на умишлено престъпление от общ характер.

Така мотивиран, на основание чл. 63, ал. 1, предл. 3 ЗАНН,
Софийски районен съд, НО, 106 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло наказателно постановление № 1/29.03.2021 г., издадено от Т. А. Т. – главен инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет /ИВСС/, с което на основание чл. 408а, ал. 2 от Закона за съдебната власт /ЗСВ, обн. в ДВ бр. 64 от 07.08.2007 г./ на жалбоподателя М. ОРЛ. Л., ЕГН ***** е наложено административно наказание „глоба“ в размер на 400,00 /четиристотин/ лева за нарушение на чл. 175в, ал. 1, т. 4 във вр. с чл.

175а, ал. 1, т. 1 ЗСВ, като незаконосъобразно.

ПРЕПИСИ от НП и от настоящото решение да се изпратят на Софийска районна прокуратура с оглед извършването на преценка за осъществяване на умишлено престъпление от общ характер по чл. 274, ал. 1 НК.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Административен съд - София град, на основанията предвидени в НПК, и по реда на Глава Дванадесета от АПК, в 14-дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____